

De leden van de gemeenteraad Aalsmeer

Datum 23 september 2025

Betreft Voortgang en ontwikkelingen Programma Arbeidsmigranten

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de voortgang van het Programma Arbeidsmigranten en de keuzes die het college maakt om gericht door te pakken op urgente thema's binnen dit programma, met oog voor de langere termijn.

1. Terugblik: procesnotitie en programmalijnen

Op 1 februari 2024 heeft uw raad de procesnotitie Programma Arbeidsmigranten 2024–2027 vastgesteld. Hierin zijn zes programmalijnen benoemd die gezamenlijk moeten leiden tot een samenhangend en integraal beleid:

1. Informatie en voorlichting
2. Goede huisvesting
3. Verbeterde registratie en sturing
4. Werk en goed werkgeverschap
5. Ondersteuning, preventie en toegang tot zorg
6. Veiligheid, handhaving en samenwerking met regionale partners

Sindsdien is er veel in gang gezet. Zo heeft er een verkenning plaatsgevonden naar het aantal arbeidsmigranten dat woonachtig is in Aalsmeer. Deze verkenning is gebaseerd op een analyse van beschikbare gemeentelijke en regionale data en bevindingen van betrokken ambtenaren. Uit deze verkenning blijkt dat het aantal arbeidsmigranten woonachtig in Aalsmeer fors hoger ligt dan eerder - op basis van het Decisio onderzoek uit 2019 - werd aangenomen. In grootschalige huisvestingslocaties zijn circa 457 arbeidsmigranten (shortstay) en 368 Oekraïners woonachtig. In de woonkernen en -linten blijken 1500 arbeidsmigranten te wonen op geverifieerde locaties. Daarnaast wordt ingeschat dat er nog tussen de 1000 en 4500 arbeidsmigranten gehuisvest worden binnen de woonkernen en -linten op niet geverifieerde locaties. Ook krijgen wij signalen dat er huisvesting op bedrijfsterreinen plaatsvindt. Een andere conclusie uit de verkenning is, dat we nog een te beperkt zicht hebben op de feitelijke situatie, zowel als het gaat om het aantal arbeidsmigranten en de duur van hun verblijf in Aalsmeer als om hun woon-, werk-

en leefsituatie en de eventuele misstanden waar zij mee te maken krijgen. Door het ontbreken van dat zicht, hebben we op een aantal programmalijnen minder voortgang kunnen boeken dan gepland. Daarom gaan we nu in twee fasen verder met het programma arbeidsmigranten. Een eerste fase waarin we doen wat nu echt nodig is en al doende meer inzicht te vergaren. Dit als opmaat naar een tweede fase waarin op basis van de verworven kennis en ervaringen een integraal programma arbeidsmigranten opgesteld zal worden. De procesnotitie programma arbeidsmigranten biedt voldoende kaders om op deze manier verder te gaan.

2. Koers: doen wat nu echt nodig is

Om acute problemen aan te pakken én de informatiepositie van de gemeente te versterken, kiezen wij nu voor gericht inzetten op drie actielijnen:

- Vergroten van het aantal inschrijvingen in de BRP (registratie)
- Uitbreiding netwerk sleutelfiguren
- Extra inzet op handhaving

Vergroten van het aantal inschrijvingen in de BRP

Een succesvolle pilot met groepsgewijze inschrijvingen heeft geleid tot structurele afspraken met Ruigrok. Dit heeft aantoonbaar geleid tot meer inschrijvingen én hogere inkomsten uit het Gemeentefonds. En meer zicht op de kwaliteit van de huisvesting. Deze aanpak willen we op korte termijn uitbreiden naar andere werkgevers en huisvesters.

Meer inschrijvingen leiden tot beter inzicht in het aantal arbeidsmigranten dat binnen de gemeente verblijft en inzicht in de locaties waar zij verblijven, en draagt tevens bij aan het verbeteren van de (rechts)positie van arbeidsmigranten. Meer inschrijvingen leveren ook meer inkomsten op vanuit het Gemeentefonds. Extra inzet op registratie vraagt echter een initiële investering in extra capaciteit bij de afdeling burgerzaken. Uitgaande van 1000 registraties is berekend dat de initiële investering c.a. 210K bedraagt maar dat dit naar verwachting c.a. 325K oplevert via het Gemeentefonds – een rendement van 1,54 euro per geïnvesteerde euro.

Uitbreiding netwerk sleutelfiguren

Veel arbeidsmigranten zijn niet goed op de hoogte van de Nederlandse samenleving (rechten en plichten, de weg naar zorg- en welzijnsorganisaties etc). Dat leidt te vaak tot onwenselijke situaties, persoonlijke problemen en overlast. Daarnaast zijn veel arbeidsmigranten onvoldoende bekend met en in beeld bij de gemeente. Hierdoor is lastig te bepalen waar zij wonen en werken, aan welke informatie zij behoefte hebben en welke hulpvragen zij hebben. Inmiddels is de groep arbeidsmigranten veel diverser geworden. Ook is de constructie met vrijwillige sleutelfiguren onhoudbaar gebleken, onder meer door continuïteitsproblemen. Daarom heeft het college besloten in te zetten op een professioneel netwerk van sleutelfiguren. De inzet van dit netwerk sleutelfiguren draagt bij aan een betere informatiepositie van arbeidsmigranten, speelt een belangrijke rol op het gebied van preventie door betere toeleiding naar zorg, welzijn en andere vormen van ondersteuning en zal daarmee naar verwachting ook bijdragen aan het verminderen van overlast. Tegelijkertijd draagt de inzet van dit professionele netwerk aan sleutelfiguren ook bij aan de informatiepositie van de gemeente omdat zij inzicht kunnen vergaren in de (zorg)behoeften en in de woon- en werksituaties van arbeidsmigranten in de gemeente. Aanpalend aan de inzet van sleutelfiguren is in 2024 in regionale samenwerking binnen Greenport Aalsmeer de My-InfoNL-app gelanceerd. Deze app geeft informatie in de

moedertaal van de arbeidsmigrant en kent een groeiend aantal unieke gebruikers. De MyInfoNL-app is een van de belangrijke middelen in de toolkit van de sleutelfiguren.

Extra inzet op handhaving

Om overlast, onveilige situaties en uitbuiting tegen te gaan, wordt extra ingezet op handhaving. Door proactief te handhaven, onder meer op basis van verkregen inzichten uit de genoemde verkenning, zal ook meer inzicht verkregen worden in de aard en locatie van verblijfplaatsen

3. Regionale samenwerking en kansen

In januari 2025 heeft het Rijk het voorstel van de sierteelt regio's Aalsmeer, Boskoop en Duin- en Bollenstreek voor de Regiodeal Sierteeltregio geselecteerd. Er is door het Rijk 10 miljoen euro toegekend om gezamenlijk uitvoering te geven aan concrete projecten die de minder gezonde leefomgeving, de stagnerende arbeidsmarkt en de kwetsbare positie van arbeidsmigranten aanpakken. De drie hierboven genoemde actielijnen waarop we in onze gemeente gaan inzetten, zijn ingebracht als mogelijke concrete projecten in de Regiodeal. Integratie van deze actielijnen in de Regiodeal heeft twee voordelen: er is dan cofinanciering vanuit het Rijk beschikbaar en gelijktijdig draagt dit bij aan een uniforme aanpak in de regio, iets wat zogenaamde waterbed-effecten tegen kan gaan. De reacties van de overige gemeenten en partijen zijn positief. Dit najaar vindt de besluitvorming plaats over de definitieve keuzes voor de programma's die in het kader van de Regiodeal uitgevoerd gaan worden.

Daarnaast is in juni 2025 de landelijke alliantie "Work in NL" gelanceerd. Binnen deze alliantie worden arbeidsmarktregio's opgeroepen een WIN-punt in te richten: een fysiek, digitaal en/of mobiel loket voor informatie, ondersteuning en doorverwijzing van arbeidsmigranten. Hiervoor stelt het ministerie van SZW een driejarige subsidie beschikbaar. Als gemeente vallen wij onder de arbeidsmarktregio Amsterdam. In het plan van deze arbeidsmarktregio wordt voorgesteld om het WIN-punt te laten bestaan uit een fysiek informatiepunt en een netwerk van professionele, regionale sleutelfiguren. Dit is mede gebaseerd op onze aanpak met sleutelfiguren. Mogelijk kunnen (delen van) de gemeentelijke investering in het netwerk van sleutelfiguren via deze route worden gedekt. Besluitvorming hierover volgt eveneens dit najaar. Ook de samenwerking met deze WIN-punten is opgenomen in het programma van de Regiodeal.

In de programma begroting is een paragraaf opgenomen waarin de cofinanciering voor de uitvoering voor de voorgenomen actielijnen in Regiodealverband is geborgd. Indien onderdelen niet regionaal kunnen worden ondergebracht, zal de gemeente zelfstandig uitvoering geven aan de betreffende acties. De financiële consequenties worden verwerkt in de P&C-documenten zodra hierover meer duidelijkheid is.

4. Voortgang overige programmalijnen

Om acute problemen aan te pakken en al doende te werken aan een betere informatiepositie van de gemeente willen we nu doorpakken op de bovengenoemde drie actielijnen. Dit zien we als een noodzakelijke tussenstap om in een later stadium alsnog tot een integraal en samenhangend programma arbeidsmigranten te komen.

Ondertussen blijven ook de andere programmalijnen in ontwikkeling en bezint de gemeente zich op manieren om overbewoning in de woonkernen aan te pakken. Wat betreft werk en goed werkgeverschap worden verschillende gesprekken gevoerd met huisvesters en werkgevers om tot afspraken te komen. Een goed voorbeeld hiervan zijn de afspraken die gemaakt zijn met Ruigrok. De aan de gemeenteraad toegezegde evaluatie van de door Ruigrok gerealiseerde huisvestingslocatie in Green Park Aalsmeer is nagenoeg afgerond en de uitkomsten daarvan worden dit najaar verwacht. De uitkomsten van deze

evaluatie zullen meegenomen worden in de verdere ontwikkeling van de programmalijnen en de keuze om op Green Park Aalsmeer een derde locatie voor geconcentreerde huisvesting te ontwikkelen, zoals bij vaststelling van de structuurvisie voor Green Park Aalsmeer in 2016 door de raad is besloten. Ook blijven we als gemeente onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om meer grip te krijgen op de huisvesting van arbeidsmigranten en overbewoning in de woonkernen en -linten tegen te gaan. Ook daarin kunnen afspraken met huisvesters en grote werkgevers helpen.

In dit kader zijn in het afgelopen jaar afspraken gemaakt met de Hoorn Bloommaster en Antenna om de huisvesting van deze bedrijven voor circa 400 internationale medewerkers, die in Aalsmeer werken, op orde te krijgen, door nieuwe geconcentreerde huisvestingslocaties te ontwikkelen, en woningen in wijken terug in de markt te brengen voor de plaatselijke woningzoekenden. Daarbij zijn ook afspraken gemaakt over registratie van internationale werknemers in het BRP. De afspraken inzake de samenwerking met deze partijen zijn vastgelegd in een convenant.

5. Vervolg

Met deze brief informeren wij u over de koers die het college kiest: nu gericht handelen waar dat nodig is, om later, te kunnen komen tot een integrale, programmatische aanpak. Begin 2026 ontvangt u een nadere uitwerking van de voortgang, inclusief financiële consequenties en de uitkomsten van de regionale besluitvorming.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,
de secretaris, de burgemeester,

drs. Sj. Vellenga

mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.